

Független Magyarország

Egy számj
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 204.

Felelős szerkesztő
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy számj
1500
korona.

Közülést tartott A Ciszterci Diákszövetség bajai osztálya.

A Ciszterci Diákszövetség bajai osztálya vasárnap délután öt órakor tartotta közgyűlését a vármegyeháza kistanácstermében dr. Szabovlyevics Dusán alispán elnöklétével. A közgyűlésen mintegy harminc volt zirci növendék jelent meg. Az alispán elnöki beszámolójában a Szövetség bajai osztályának eddigi működéséről számolt be, válaszolt azokat a nemes, meghitt, bensőséges célokat, amik ezt a Szövetséget életrekellették s amiket maga elé tűzött az alakulás. Együttal bejelentette, hogy a délvidéki Otthon internátusának céljaira eddig több, mint 200 millió koronás gyűjtött össze.

Az alispán után az elfoglaltsága miatt távollévő dr. Kocsis János városi tb. főjegyző helyett dr. Gondán Felician ciszterci tanár tartott a három év előtti megalakulás óta elfordult szövetségi eseményekről, visszajelentést vetett a multra s ismertette, hogy a Szövetség bajai osztálya megalakulása óta miket csinált eddig, miket nem tudott eddig megvalósítani, de amiket feltétlenül kerestül kell vinni.

Ezután bejelentette, hogy az 1922-ben három éves mandátummal megválasztott elnök és tisztikar megbízatása lejárt s kérte, hogy a közgyűlés válassza meg az új tisztikart. A közgyűlés egyhangulag közfelkiáltással ismét elnökké választotta dr. Szabovlyevics Dusán alispánt, alelnökké dr. Torday Ányos zirci reálgimnáziumi igazgatót és dr. Fehérvári Dező ügyvédet, titkárra: dr. Gondán Felician ciszterci tanárt és dr. Kocsis János t. b. főjegyzőt, pénztárnokká Bokor Oszkár volt bankigazgatót, a számvizsgáló bizottság elnökévé Szutrély Lipót volt bankigazgatót, tagjaiva Kapots József városi hivataltörvényszék főjegyzőjét és Dittlich István városi alszámvévőt.

Választottak ezenkívül egy 32

tagu választmányt is, majd utána indítványok hangzottak el, hogy a Szövetség intenzívebb propa-

Nagyméltóságú

gróf KLEBELSBERG KUNÓ
urnak

BUDAPEST,
kultuszminiszterium.

A Ciszterci Diákszövetség bajai osztályának ma megtartott közgyűlése mély tisztelettel üdvözli Nagyméltóságodat, mint a Szövetség megalapítóját és legelkezdőbb pártfogóját kérve Nagyméltóságodat, hogy a Szövetség ügyét jövőben is eredménydus támogatásban részesíteni kegyeskedjék.

Dr. SZABOVLYEVITS DUSÁN
alispán, a bajai osztály elnöke.

Végül dr. Szabovlyevics Dusán alispán a megjelent bizottsági tagokat vajás pogácsával és finom siller borral kínálta meg.

Nivellálják a postapalota telkét Hozzáfogtak az építkezéshez: készítik a meszes gödröket.

A városi közigazgatási bizottság hétfő déli ülésén Bence Béla műszaki tanácsos, az Államépítészeti hivatal vezetője bejelentette, hogy a bajai postapalota föld, kőműves, elhelyező és vízvezeték munkálatait a postaépítészeti főfelügyelőség a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával Antalfy Ferenc bajai építővállalkozónak adta ki.

Antalfy Ferenc — amint megtudtuk — már meg is vásárolt Mohácson 800 000 drb. téglát és más az építkezés megkezdéséhez szükséges anyagot. A postaház kijelölt telkét most nivellálják, az

alapot leássák s azonkívül a meszes gödröket is elkezdték megásni.

A Független Magyarország munkatársának Bence Béla a postaház építkezéséről ezeket mondta:

— A postakincstárnak Antalfy Ferenc vállalkozóval kötött szerződését még mindig nem kaptam meg s így nem közölhetek a szerződés tartalmának ismerete hiányában semmit arról, hogy mikor kezdődik e az építés. Azt közölhetem csak, hogy az építési munkálatok felügyeletével Gadics Béla műszaki tanácsos urat bíztam meg.

Baja város szeptemberi fotografiája a rendészeti hatóságok tükrében.

A polgármester távollétében dr. Kocsis János tb. főjegyző a következő polgármesteri jelentésben számolt be a közigazgatás szeptember havi állapotáról:

A közigazgatás menete a lefolyt időszakban általában kielégítő volt s a közigazgatási bizottság külön intézkedését maga után vonó esemény nem fordult elő. Szeptember hónapban az iparha-

tóság kiadott 6 drb. ipar engedélyt, 21 iparigazolványt, 2 telepengedélyt, 1 iparigazolvány másolatot, 6 gyári munkakönyvet, 2 tanoncbizonyítványt. Közteltek 24 esetben tanoncszerződés és az ipar állagában 24 esetben beállott változást intéztek el. A közigazgatás kihágási és rendészeti ügyosztálya tehamisításért elítélt 3 egyént, egyéb kihágásért 74 egyént

Trenka Kálmán rendőrfőtanácsos és helyettese, dr. Hecht József rendőrtanácsos is az érsek körül lévén e foglalva, helyettük dr. Kocsis olvasta fel becsatolt jelentésüket, mely ezeket tartalmazza:

A helybeli bérkocsisok ellen szeptemberben 7 feljelentés érkezett a kapitánysághoz, mely esetekben büntető parancs ment ki az illetők ellen. Az előző hónapok alatt a bérkocsisok ellen beérkezett feljelentéseket elintézték. A város közbiztonsági állapota kielégítő volt. Utlevelet kérték 28 esetben és pedig családi ügyben 19-et, munkakeresés 1, tanulmány ut 2, fizetési ügyben 1, gyógykezelés végett 4, kivándorlási ügyben 1 izben. Egyébként beérkezett 18 rezervált ügydarab 14 elintézésrel és 4 hátralékkal, 877 közigazgatási ügyből 731 elintéztetett és 146 maradt, 81 kihágási ügyben 19 hátralék maradt 62 ügydarab elintézésével, vagyis 976 drb. ügyből elintézésre nyert 807. restanciaképp maradt 169.

Utána Grammling Kornél, a kir. ügyészség vezetője a fogház állapotáról szóló jelentésében ezeket látja elő: Le volt tartóztatva szeptemberben 82, ezek közül fegyházra lett ítélve 4, börtönre 12, fegyházra 25, elzárásra 22, előzetes letartóztatásban volt 9, vizsgálati fogságban 4, őrizetes fiatalok 2, felebbezés alatt állt 4. Ugyanezen jelentést olvasta fel a megye mai közigazgatási bizottsági ülésén is.

Szabó Sámuel árvaszéki elnök-helyettes jelentése szerint az árvaszéknél semmi fontosabb nem történt. Beérkezett szeptemberben 435, az előző negyedről hátralékként maradt 110, összesen 545 ügydarab, ezekből elintézésre nyert 529, restanciaképpen maradt 16. A jelentések tudomásul szolgáltak.

— **Elutazott Tompára a főispán.** Balku Gyula főispán ma délelőtt Tompára utazott, hogy részt vegyen Tompán a szeptember 7-én tartott közbiztonsági bizottsági ülésén.

Tartós,
elegáns,
kényelmes

viselet a jó

„Kattarinka cipő”

Sláger árak: Női francia fekete lakk disszel K 210.000
Férfi fekete cipő garantált minőség K 250.000

Telefonszám: 206. — Baja, Br. Eötvös ucca 2. szám.

Lázár Sámuel

Vörösmarthy ucca 8. sz.
(Központival szemben.)

<p>OPTIKA szemüvegek, csipetők eredeti (védjegyes) Zeiss és Menniscus lencékkel. Receptmunkák s javítások gyorsan, pontosan s olcsón készülnek.</p>	<p>FENYKÉPÉSZETI cikkek és készülékek nagy raktára, szakfényképészeknek külön nagybani osztály. Gyári árakból nagy arányú kedvezmény.</p>	<p>SPORTSZEREK föotballok, föotball cipők, vívőfelszerelések, raketek, tennis labdák, boxfelszerelések stb. A világhírű Liga-Scrum készítmények dél-magyarországi egyedárúsítása.</p>	<p>RÁDIÓ KÉSZÜLÉKEK s alkatrészek, villamosági anyagok, erős és gyengeáramú szerelések legolcsóbb napi áron.</p>
--	--	--	---

Betegápolási cikkek, gummiárúk, kötszerek „Tetra” Hygienikus habakelengék nagy választékban. Szabadalmazott „Compress” haskötők mérték után készülnek.

Négy milliárd a város deficitje. — Javult a város közegészségügye. —

A polgármesteri jelentésből a város egészségügyi viszonyairól és a város deficitjéről ezeket tudtuk meg:

Tüdőgondozói intézetünk nagy forgalma más oldalról azt igazolja, hogy betegek kezelése eredménnyel jár. Betegeink majdnem 50 százaléka súlyban gyarapodik, munkabírása és ellenálló képessége fokról-fokra emelkedik, a betegek megtanulják azt is, hogyan kell élni és vigyázni arra, hogy emberias íkat meg ne fertőzzék. A tüdőgondozói intézet évi működéséről a következő statisztikai adatokat közlöm:

1925. szeptemberig felvétellett 320 beteg (béke éveken legnagyobb évi létszám volt 82.)

Összes betegrendelések száma 2436, átlag napi 25 rendelés.

Legjobb beteg a belvárosból 67, Homok- és Szőlővárosból 54—54 jelentkezett.

A betegek 50 százaléka munkásbiztosító pénztári tag.

Betegek állapota szerint volt 147 igen súlyos eset, 94 kevesbé súlyos eset, 54 könnyű eset. 141 férfi és 179 nő volt.

Kor szerint: 10—20-ig 94, 20—30 évig 96, 30—40 évig 61, 40—50 évig 26, 50-en felül 20.

Betegek között kiosztott: 1925. évben 5238 liter tej átlag napi 25 liter, havi 3,750.000 korona értékben.

Anyas és csecsemővédő intézetünk közegészségügyünknek egy igen erős pillére. Anya- és csecsemővédelmi munka eredményességének legnagyobb biztosítéka az, hogy a csecsemők halálozási számát oly mértékben sikerült lecsökkenteni, hogy az országos átlagon jóval alul vagyunk, ugyanis az országos átlag 19—20 százalék körül van, míg Baján a múlt évben a 16 százalékot sem érte el. Viszont az anya- és csecsemőgondozói intézetben kezelt beteg csecsemők halálozási száma a 8 százalékot nem haladta túl. Megbetegedések száma is fokról-fokra csökkent, ennek oka az, hogy a védő intézet a csecsemőápolás és túllépés alapismerteteibe az anyákat bevezette.

A tisztii főorvosi hivatal szeptember hó folyamán ejtette meg a szokásos iskola vizsgálatokat

és újraoltásokat. Ujraoltott 445 oltásra kötelezett iskolás gyermeket, Szemvizsgálatok alkalmával 10 trachomás gyermeket talált, azokat azonnal orvosi kezelés alá vette. A trachomás megbetegedések száma is évről-évre csökkent, még 1923-ban 52 trachomás állott orvosi keze alá és megfigyelés alatt, addig ma már a trachomások száma 10-re apadt.

Tisztii főorvosi hivatal utóbbi félévben az összes nyílvános tevékenységi iparüzemeket megvizsgálta

s a szikvizgyártásra használt vízből mintákat vett és vegyvizsgálat végett az állami vegyvizsgáló állomásnak elküldte.

A heti piacokat különösen a nyár és jelenlegi őszi hónapokban szigorúan vizsgálat alá fogta Ellenőrzésének tárgyát utóbbi hónapokban különösen a gyümölcs képezte, ha azt az egészségre ártalmasnak találta minden esetben elkoboztatta.

Gyermekek külföldi nyaralási akciójával kapcsolatban hálásan kell megemlékeznem a gyermekvédő ligának Bajai városával szemben tanúsított előzékenységről. A nyár folyamán körülbe-

lül 45 gyermeket hívott be nyaraltatás végett városunkból és ezen gyermekek legnagyobb részét Belgiumban és Hollandiában lettek elhelyezve. A gyermekek kivétel nélkül örömdúsan fejtették meg testben, mint telekben és bámulatos melegséggel írják arról a szeretetteljes bánásmódról, melyben őket a holland és belga családok részesítik.

Helyileg is megszerveztünk egy gyermeknyaralattási akciót. Lukin Sándor pol. iskolai tanár fáradságot nem ismerő tevékenységének köszönhető, hogy körülbeül 35 szegénysorsú rosszul táplált gyermeket sikerült a közeli községekben 6 hétre elhelyezni. Gyermeknevelési állagosságyarapodás 1—2 kgr. tehető, de volt olyan is, ki 3—4 kgr. gyarapodott. Hála érte azoknak is, kik meleg szívvel ölelték magukhoz a mi kis szegény gyermekeinket. Azt hiszem a törvényhatósági bizottság gondolatával társíthatom, midőn Lukin tanár urnak városunk szegénysorsú gyermekei érdekében tett sikeres munkálkodásáért ezen a helyen is hálás köszönetet mondok.

Városunk háztartására vonatkozólag a következőket jelentem:

A folyó évi költségvetés egyensúlyba mint legutóbbi költségvetés jelentettem megingot, aminek oka a szállítás és a rossz gazdasági viszonyok.

Bevételeinkből mintegy 1200 millió K. kereseti adó 600,000,000 K. italmérségi illeték ezen adók leszállítása folytán 680,000,000 K. inségadó és 136,000,000 K. testnevelési adó ezen adóknak beszédésének felfüggesztése folytán mintegy 500,000,000 K. borfogyasztási adó pedig a múlt évi rossz termés folytán nem fog befolyani s így a bevételeknél mintegy 3116 millió K. visszaesés van.

A kiadások az előirányzatot felül szaporodni fognak mintegy 1200 millió K-val, mert a beruházási költségre a forgalmi adó és kereseti adó teljes összegében beszámítandó, kor. 240,000,000 K. illetékegyenérték, 240,000,000 K. betegápolás és gyermekv. költség, 50,000,000 K. polg. iskolai illetmény, 900,000,000 K. állami iskolai fenntartás a már megtörtént s a még folyamatban lévő valor. folyán, 220,000,000 K. rokkant házak építési többlet, 55,000,000 K. templom javítási többlet, 350,000,000 K. városgazdálkodás, tisztviselés és hordójelzés, tisztviselés és tényleges munkeséglet folytán, 600,000,000 K. vaskuti utép. költség, 250,000,000 K. pandurszolgát vétel, 85,000,000 K. Gyurosovics-telep v., 200,000,000 K. kacsávölvi templom építés,

CIPŐT gyerekeknek, hölgyeknek, uraknak

legjobbminőségben szavatosság mellett árusít olcsó, szabott áron

Fischer Pál, Baja.

Cipóraktár ujonnan felszerelve
Lichtmann cipők — Bally cipők.

Bajai születésű tanárt választott az iskolaszék Kunics tanár örökébe.

A városi közigazgatási bizottság ülésén dr. Kocsis János t. b. főjegyző Faragó János tanfelügyelőnek a következő jelentést olvastatta fel.

A kultuszminiszter Fazekas Károly és Papp Stefánia, a bajai pénzügyigazgatóság mellé rendelt és a számvevőséghez beosztva volt állami tanító, illetve tanítónt Jászberénybe, illetve Csepelre helyezte át, Neubauer János bajai állami népiskolai tanító pedig nyugdíjaztatási eljárás alá vonta.

Jelentette még a tanfelügyelő, hogy az összes bajai népoktatási tanintézeteknél a nyári nagy belső tisztogatás a városi hatóság részéről a kelető időben kifogástalanul eszközöltetett s így a tanítás a rendes időben megkezdődhetett. Baján az a szerencsés helyzet állott elő, hogy iskolakerülő alig

van, mert egy a mindennapi mint az ismételt tankötelesek kevés kivétellel beiratkoztak és az iskolai szorgalmasan látogatják.

Evvél kapcsolatban Székely Károly zirci igazgató, nyug. tanár, bizottsági tag — akit a főispán a polgári iskolai tanári választó iskolaszéki ülés elnökévé nevezett ki nemrégiben — bejelentette, hogy az iskolaszék az elmúlt héten összeült és öt pályázó közül Bajay József komáromi polgári iskolai tanár pályázatát tartotta legmegfelelőbbnek s őt választotta meg egyhangulag a tragikus véget ért Kunics Ferenc tanár örökébe: a magyar nyelv és történelem tanárává a városi polgári fiúiskolához. Bajay József jelenleg 25 éves, bajai származású és közeli rokona Bajay Péter törvényhatósági bizottsági tagnak.

A bizottság tudomásul vette az iskolaszék választását.

Bajay Pétert értesítették megválasztásáról s időpontot tűztek ki, amikor el kell foglalnia állását. Balku főispán is megeen emlékezett meg arról, hogy a polgári fiúiskolába a pályázók közül az arra legérdemesebb bajai születésű pályázót választották meg.

U-R-A-N-I-A M-O-Z-G-Ó

Szerdán és csütörtökön délután 6, este fél 9 órakor.
A szezon első exkluzív filmeseménye!

Az elsülyedt világ.

(The Lost World) Conan Doyle világhírű regénye 10 fejezetben.

Stellner Eddig csak fantazia volt, de most már valóság. Női fél lakk kapniscipők kiváló jó minőség 210.000 korona. Külföldi egész magasszárú legfinomabb kivitelben 230.000, női egyes párok 150-től, férfi cipők 200.000 koronától csak Stellnernél, Baja, Vörösmarthy u. 1. sz. (Grauaug ház.)

100,000,000 K város felvételi költsége, mint újabb felmerült szükségletek s így a kiadásoknál 4.670,000,000 K rendkívüli szükséglet merült fel.

A bevételi hiány s a rendkívüli kiadás 7.786,000,000 koronát tesz ki.

Ezzel szemben az előirányzatnál nagyobb bevétel remélhető a forgalmi adnai 400, s javadalmi hivatalnál 200, egyéb tételeknél 300, összesen 900,000,000 K.

A kiadásoknál megakarítás remélhető az illetményeknél 400, a dologi kiadásoknál 300, összesen 700,000,000 korona.

Ezek után az év hiánya 6.286,000,000 K lenne, melyből az 1924. évi 600,000,000 K pénzügyi maradványt, 900,000,000 K termény-maradványt és 600,000,000 K tiszta követelést levonva még, mindig 4,006,000,000 K hiány mutatkozik. mely csak úgy szüntethető meg, ha a szükségletekből ilyen összeget az 1926. évi költségvetésünk, esetleg a kereseti adót vagy postát a folyó évre fel-emeljük vagy újabb jövedelmi forrást nyitunk.

Végeredményben ha az 1924. és 1925. évi költségvetésileg előirányzott testneve és is megadva 1,632,000,000 K fenntartott volna s a kereseti adó a revízió és a felelősségi bizottságnál több mint 2,000,000,000 koronával nem szállítatik, nemcsak a költségvetésben fölvevő összes tételek, hanem ezen felül az előbb emlelt 4,670,000,000 rendkívüli kiadás is fődözelet nyert volna.

A főszenvedőt egyidejűleg utasítottam, hogy a szept. 31-iki állapot szerinti vagysis a harmadik negyed évvel felülről részletes összehasonlító eredményt készítse el s a részletes adatok ismerete után mutatkozó hiány fődözeletre vonatkozólag tegyen javaslatot, hogy annak alapján a pénzügyi bizottság meghallgatásával a legközelebbi közgyűlésére előterjesztésemet megtehessen.

Berger Salamon.

A bajai zsidó hitközséget súlyos gyász érte. Messze hírd nagy művész főkéntora tegnap váratlanul befejezte földi pályáját. Esti fél 9 órakor örökre behunyta szemét. Meghalt.

Berger Salamon 30 évvel ezelőtt került a bajai zsidó hitközséghez, mint főkéntor. Csodásan szép hangja, művészi éneke mindenkit elbűvölt és messze földön híre volt a bajai zsidó főkéntornak. Nagyobb ünnepek istentiszteleteire sok más vallású is elment, hogy élvezze a nagy művész énekeit. Az utóbbi időben betegeskedett, mult szombaton rosszul lett és tegnap este váratlanul bevégezte. Örvegyén és felnőtt gyermekein kívül két kis félárva unokája siratja. Ez a két kis árva, akiknek neveléséről Berger Salamon főkéntor gondoskodott, most lett csak igazán árva.

330.000 korona
 egy bi százaz lagya
 (fele hasáb, fele gömbölyű) Forgalmi adó és haza-
 szállítás 30 ezer korona önként.
 Megrendelhető **KATANICS A.**
 Baja, Erzsébet kir. uccsa 96.
 Telefon 91.

HIREK.

Az érsek megtekintette a kórházat és szegényházat. Új templomot építenek Józsefvárosban.

Gróf Zichy Gyula érsek hétfőn délelőtt a ferencrendiek templomában bevégezve a bérmelet, dr. Vojnics pogármester, dr. Puskás helyettes pogármester s Trenka rendőrtanácsos, valamint dr. Hecht József rendőrtanácsos kíséretében megtekintette a kórházat és szegényházat, majd meg a délelőtti folyamán vizitelt Faragó János tanfelügyelőnél a polg. fiúiskolában levő hivatalában. Délben ebéd volt a ferencvendi zárdában, melyre hivatalos volt Baluk fűszpín is. Délután 4 órakor az érseki fogaton dr. Gonczlik Kálmán esperes plébános és dr. Vojnics Ferenc pogármester kíséretében dr. Edey Ferenc érseki titkárral átment a kiscsávolyi templomba, ahol ma kedden délelőtti mise celebrálás után kiosztotta a bérmelet szentségét. Gróf Zichy Gyula érsek délután 3 órakor indul el saját érseki fogatán dr. Edey Ferenc titkára kíséretében Hercegszántóra ahová ugyancsak kocsin lekísé dr. Szabovlyevics Dusan alispán és Vojnics Máté főszolgabíró is. Hercegszántón az érsek az újonnan épült emeletes iskolát szentelt fel és adja át a közhasználatnak. Ennek az iskolának a felépítéséhez az érsek tetemes összeggel, mintegy 13 vagon buzával — 400 millió koronával — járult hozzá avval a kikötéssel, hogy a leányokat a Miaszonyunk apácai tanítják és ezért az iskolában zárdát is építenek számukra.

Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek tegnap meglátogatta a Flórián uccai iskolában levő lakásán Faragó János királyi tanfelügyelőt. Az érsek ur ezáltal megtekintette az iskola épületben levő józsefvárosi templomot is és kijelentette, hogy ez a templom nem felel meg hivatásának, szűk, nincsen elegendő befogadó képessége. Kijelentette az érsek, hogy amennyiben a város a költségekhez hozzájárul, felépítteti a józsefvárosi templomot és plébániát.

Esti 7 órakor dr. Klénás György nyug. tiszti főügyész lakásán tett látogatást az érsek, majd tegnap délután megkezdte bucsulátgatásait. Ma reggel 8 órakor misét celebrált a kiscsávolyi templomban, utána prédikációt tartott és végül kiszolgáltatta a bérmelet szentségét.

Gyászmise a belvárosi plébánia templomban. Október 6-ának emlékére ma délelőtti gyászmise volt a belvárosi plébánia templomban, amelyet dr. Gonczlik Kálmán esperes plébános celebrált. A gyászmisén az összes hatóságok, testületek és egyesületek képviseltették magukat. A katonai helyőrség is tisztelettel képviseltette magát.

Megszüntetett kényszeregyezés. A bajai kir. törvényszéki kirendeltség pár héttel ezelőtt Malagurszky Ferenc eggyáros ellen saját kérelmére egy milliárd 46 millió erejéig elrendelte a kényszeregyezési tárgyalásokat és vagyonfelügyelőül dr. Bély Béla ügyvédet rendelte ki. A kényszeregyezési tárgyalásokat azonban csak az esetben folytatják le, ha a csődön kívüli kényszeregyezési tárgyalást kérő maga finanszírozza az eljárást, vagyis előre lefizet 10 milliót költségekre. Mivel Malagurszky ezt az összeget nem tudta kellő időben deponálni a törvényszéken, azért dr. Pataky István bíró Malagurszky ellen megszüntette a kényszeregyezési eljárást.

Forgalmi adóátalányozások. A forgalmi adókötelesek forgalmi adóátalányozásának folytatása céljából folyó évi október 12-én atalányozás alá kerülnek a helybeli szobafestők és mázólok, cimpesők, kőművesek, henészek, mészárosok, lisztkereskedők, pékek, bérkocsisok, fuvarosok és zenészek. — Folyó évi október 13-án az ácsok, cserépözök, házaírók, öcskások, kofák, piaci bazárosok, piaci edényarások, piaci rőtösök és gyócsosok, végül a piaci rövidárások. Felkérve a pénzügyigazgatóság az érdekelteket, hogy a jelzett napon a pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében (vármegyeház II. em.) a saját érdekében jelenjenek meg. A II. emelet 28 szanu ajtóba függesztett utabiztosítási díj meg a felvilágosítást arra nézve, hogy az egyes foglalkozási ágak mely ajtó száma alatt atalányoztalanak.

Gyanus csónakosokat fogtak el Dunán Hétfőn délelőtt a Dunán egy Pest-megyei felől atalányozó csónakon két gyanus embert fogott el a bajai rendőrség, akikről megállapították, hogy többszörösen büntetett előlétek. A rendőrség most az után nyomor, hogy a két egyén nem-e büntény elkövetése céljából akart lejárni Bajára, vagy nem követte-e e aráshoz valami gazdasági szét szöktek most el messze vidékre.

Az ipartestületekről és az országos kézművesestületekről szóló törvényjavaslat tervezetét a szegedi kereskedelmi és iparkamara kinyomatta és azt tanu mányozás végett a kerületbe tartozó ipartestületeknek megküldötte.

Esti-öltözöt különlegességek!
Frakk- és Smoking-öltöny
 külön e célra gyártott angol szövetből, kifogástalan divatos szabás szerint a legfinomabb minőségben

mérték szerint készüli:
Dávid Jakab Fia
 férfi szabó cégnél.

IZANÓNEM-HASZNÁLAVASIKRÉMET
IZANÓ-AVASIKRÉMET-HASZNÁL
 Arasi krém kapható Opoffé illatszertárban, Baján.

Építőmesterek és építetők ligyelmébe!

Terrenol-pala

fagyálló, tűzálló, vízáthatlan

Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépraktár
Baja, Cifussz Ferenc uccsa 44. (Schmidt gépgyár épületében.)

Elsőrendű

Crème likőrök

minden ízben, egy literes
gyönyörű üvegben

65.000

korona.

Gerbeaud külön-
gességek nagy raktára

Boros és
Grosz-nál.

Telefon: 270.

Baján
csak reggel 8 óra után
szabad a nyakunkat
kitörni.

Ma reggel háromnegyed 8 óra előtt pár perccel szerencsétlenség történt a járásbíróság sarkán a Budapesti-ut és Mátyás király-tér kereszteződésénél. Futterer Pál 26 éves bacsbokodi születésű fuvaros egy lovas kocsin nagyobb üres transzport-hordókat és szőlőprésekészleteket fuvarozott ki Eichardt Boldizsár vaskereskedőnek a szőlőjébe. A járásbíróság sarkán a kocsi megbilent és Futterer az egyik hordó teletjéről, amelyen állt, magas ivben repült le a kocsiról. Ez azonban nem lett volna nagy baj. A baj ott kezdődött, hogy a hordó is nagyot bilent és a 15-20 hl üres hordó is kivágódott a kocsi elülső részéből még pedig úgy, hogy Futterer kocsi fejére esett és a fejét összezúzta, úgy hogy a szemén, fején, homlokán, kezén, orrán-száján dúlt a vér.

A helyszínen véletlenül egy tűzoltó haladt el biciklín, aki legott odaugrott és leszedte a hordót a szerencsétlenül járt kocsi-ról és kihuzta a kocsi kerekét alól. A kocsi csak azért nem ment át rajta, mert szerencsére öreg dresszairozott ló volt befogva, amely magától megállt. A szerencsétlenséghez többen odafutottak, úgy a F. M. tudósítója is, aki telefonálni akart a mentőknek a Haba és Klausner nagykereskedő cégtől, de kiderült, hogy nem lehet telefonálni, mert október elseje óta a posta és táviró-hivatalban csak reggel 8 óra után van telefonszolgálat, ami azt jelenti, hogy aki reggel 8 óra előtt törí ki a nyakát, vagy tűz üt ki valahol, az büntetésből nem kap mentősegélyt, mert a központi

nem kapcsol, mert a postán nincs szolgálat 8 óra előtt.

Szerencsére a biciklis tűzoltó gyorsan a tűzoltólaktanyába kerékpározott, ahonnan pár perc múlva dr. Ötványi István rendőrtanácsos vezetésével megjelentek a mentők mentőkocsival és Futterert kivitték a kórházba, ahol első segélyben részesítették.

Valahogy nagyon mucsai szívonalon állóknak hisszük magunkat az éjjeli és permanens telefonszolgálat nélkül, amiből óriási szerencsétlenség és kár is háramolhat egy olyan nagy városban, mint amilyen Baja, mert a mentés és tűzoltás sokszor másodperceken, de mindenesetre a gyorsaságon mulik. A város vezetősége azt vigye keresztül egyszer dr. Valkó Lajos ker. miniszternél, Baja képviselőjénél, hogy rendelje el Baján az éjjelnappali permanens telefonszolgálatot, mert ehhez már elég nagy város Baja.

Színház.

A hatyu. Molnár Ferenc szellemes és ötletes vígjátéka ment tegnap este kitűnő előadásban. Heltainé Zombory Ilona, Magyar László, Medgyesy Erzsé, Bihary László, Földessy Géza egyaránt a legjobbat nyújtották szép számú közönség jelenlétében.

A színház utolsó hét jutalom estéi.

Kedden, okt. 6-án. Szelvények nem érvényesek. Károlyi János javára Hamburgi menyasszony. Operett.

Szerdán, okt. 7-én. Szelvények érvényesek. Harcos Irén javára Krizantém. Operett.

Csütörtökön, okt. 8-án. Szelvények érvényesek. Körössy Zoltán javára Nótáskapitány. Operett.

Ezen előadások helyvairai: 38 ezer és 25 ezer K. Szelvények érvényesek 8 000 kor. ráfizetéssel.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy összes szelvényeit e három előadásra beváltani kegyeskedjék, mert azontul érvényüket veszítik.

Salamon Sándor

Elvállal lokomobíloknak magánjáróvá, benzínüzemű gépeknek szivó-gázzá való átalakítást, mindenféle gépek szakszerű javítását, hengerfurások, tengelyek készítése golyós csapágyra való átalakításokat, malomhengerek rovátkolását, autókész megasztét stb. legolesőbb árban szavatosság mellett.

mezőgazdasági gépgyár, gép és műszaki kereskedés

Baja,

Vörösmarthy Mihály uccsa 3.

Telefon: 157.

Ajánl mindenféle mezőgazdasági gépeket: fordáson traktorokat, mely szánt, csépel és vontat, eredeti vaddisznó jegyű ekéket, eredeti Unicum Drill vetőgépeket stb., mindenféle műszaki cikket, gép és hengerolaj, benzín, cséplőgéprték, eredeti Böhler dobson, legjobb tejszeparatókat stb. olcsó árban teljes szavatossággal.

Éjjeli inspekción
okt. 4-től okt. 1. ig
reggel fel 8 oráig és vasár
nap délután nyitva

Dr. GEIRINGER JÁNOS
gyógysszoriára.

Uj és használt hordók
eladók
Baja, Árpád u. 30
„Provália“.

Fränkel és Horváth
mechanikai műhelye Baja

Kerékpárok, Phönix varrógépek, Mühlhauseni kötőgépek, Protos írógép képviselése, szakszerű beszerzési forrása és javítása

Csapágyesztergályozási készülékek.
Kedvező fizetési feltételek mellett.

A LEGJÓBB TETŐFEDŐ ANYAG

Eternit

PALA

ETERNIT-MŰVEK HATSKNEK LAJOS, KÖZPONTI IRODA, BUDAPEST, ANDRÁSSY UT 33. GYÁR: NYERGES-ÚJFALU

Minden szűkeleges mennyiség f telepenről gyári áron, azonnal elazállitható.

Valódi Hatsék-tele Eternit-pala érusításával cs a k a Goldschmidt Lajos
Iskereskedése (Sugovica part, Schleichner telep mellett) egyedarusító van meg bizva Baja és környéke részére. — Minden darab Eternit demorbörükkel van ellátva.

200 000 koronás havi mechanikai üzletben

A dr S...
azt a...
tette...
ápol...
kiad...
tóság...
50%...
pót...
a né...
s a...
veti...
tusa...
költs...
zette...
megy...
ról j...
gyén...
suly...
a ren...
hajta...
az ál...
Az...
Bács...
ben...
előb...
hogy...
akart...
len v...
testi...
getni...
egy...
pedig...
A...
hatós...
miné...
feltű...
az a...
W...
több...
Ha...
herő...
len p...
egy...
hajta...
milli...
tegap...
delm...
tóság...
és a...
a va...
az a...